

Hvorfor er mange barn med epilepsi uopmerksomme?

*The frequency, complications and aetiology of ADHD in new onset pediatric epilepsy.
Hermann B, Jones J, Dabbs K et al.
Brain 2007; 130: 3135-48.*

Bakgrunn: Tidligere studier har vist at ADHD ofte er assosiert med barneepilepsi, men av hva slags karakter, med hvilken hyppighet og når adferdsforstyrrelsene eller de kognitive problemene gjør seg gjeldende, er fortsatt uavklart. Den underliggende etiologien er også ukjent.

I denne undersøkelsen så man på 1) forekomsten av ADHD, med subgrupper, 2) sammenhengen mellom ADHD og skoleproblemer, nevropsykologiske problemer, adferdsproblemer, og psykiatriske lidelser, og 3) etiologien bak ADHD ved barneepilepsi.

Metode: Materialet besto av 74 barn i alderen 8-18 år med nylig debutert idiopatisk epilepsi og 62 friske kontroller. De gjennomgikk strukturerte intervjuer (K-SADS) for å kartlegge forekomsten og typen ADHD, klassifisert etter DSM-IV, nevropsykologisk testing, kvantitativ MR volummålinger, foreldrenes beskrivelse av eksekutive funksjoner, skolerapporter, og gjennomgang av risikofaktorer ved svangerskap og fødsel.

Resultater: Undersøkelsen viser at ADHD forekommer signifikant hyppigere hos barn med nylig oppdaget epilepsi enn hos friske kontroller (31% vs. 6%). Primært dreide det seg om ADHD med uopmerksomhet, og problemene hadde startet forut for epilepsidiagnosetidspunktet hos de fleste barna.

Barneepilepsi med ADHD var forbundet med markert øket mengde tiltak i skolen, nevropsykologiske problemer, bl.a. med eksekutive funksjoner, og foreldre som fortalte om uakseptabel adferd blant barna.

I pasientgruppen var det ingen spesielle demografisk eller kliniske epilepsifenomener, heller ikke potensielle risikofaktorer i svangerskap eller fødsel.

Volummålinger på MR viste en signifikant økt mengde grå substans i noen områder av frontallappen, og signifikant mindre hjernestammevolum hos pasienter med epilepsi + ADHD. De epilepsibarna som ikke hadde ADHD skilte seg ikke fra kontrollgruppen.

Konklusjon: ADHD ses hyppig som en komorbid tilstand ved nylig oppdaget idiopatisk epilepsi. Denne kombinasjonen er assosiert med mange forskjellige typer skoleproblemer, kognitive problemer, adferdsproblemer og sosiale problemer som gjerne har startet før epilepsien i de fleste tilfellene. Årsaken antas å være en unormal utvikling av visse hjernestrukturer.

Egne kommentarer: Studien gir støtte for hypotesen om at det finnes en underliggende sykdom som er årsak til både epilepsi og ADHD. De fleste av barna hadde symptomer før epilepsidebut, noe som skulle utelukke muligheten for at langvarige anfall eller påkjenningen ved å ha epilepsi er årsak til ADHD.

Undersøkelsen reiser også spørsmål om det egentlig finnes noen idiopatiske epilepsier, eller om det kun er snakk om å finne bedre undersøkelsesteknikker.

Et aspekt som ikke diskuteres, er om disse pasientene kan ha hatt ikke-erkjent epileptisk aktivitet i EEG før de får sitt første anfall. Det ville i så tilfelle kunne ha bidratt til ADHD-problemene.

Anette Ramm-Pettersen